Dosarul nr. 3a-1207/23; (2-22019000-02-3a-04102023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (Judecător Sîrbu Victor)

D E C I Z I E

23 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Trifan Valentina

examinând în ședință publică apelul depus de SRL „Trans Ager", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 04 mai 2023,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SRL „Trans Ager" către Serviciul Vamal, Biroul Vamal Centru, privind:

- anularea procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4695/21 din 04.11.2021, întocmit în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal;
- anularea deciziei asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021, prin care s-a dispus aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în valoare de 40% din valoarea obiectului contravenției 181 994,94 lei, ceea ce constituie 72 797,98 lei;
- anularea Deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 09 februarie 2022 SRL „Trans Ager" a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 4695 din 04.11.2021, întocmit de inspectorul superior Ispravnic Roman, din cadrul Biroului Vamal Centru și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021, întocmit de șeful postului vamal Leușeni, Octavian Rusu, a fost constatat că la 12.10.2021, la intrarea în Republica Moldova prin postul vamal Leușeni s-a prezentat camionul cu semiremorcă care aparține companiei S.R.L. „Trans Ager", de marca MAN/KRONE, cu n./î *****/*****, la volanul căruia se afla cet. Călărași Valeriu, care transporta din Polonia (Opoltrans SP ZOO) în adresa S.R.L. „Trans Ager" 4 locuri cu piese auto conform actelor de însoțire, CMR f/n din 09.10.2021, Invoice nr. XO1/***** din 08.10.2021 și care mai transporta din Germania (Rohde Shoes GMBH) în adresa „Floare" S.A. or. Tighina, 15 paleți cu mărfuri „articole și materiale diverse pentru fabricarea încălțămintei", conform actelor de însoțire CMR f/n. din 08.10.2021 și Invoice nr. ***** din 07.10.2021, nr. ***** din 06.10.2021.

În urma cântăririi camionului s-a depistat o divergență de aproximativ 2 880 kg, iar fiind efectuat controlul fizic vamal au fost depistate mărfuri nedeclarate organului vamal și anume: 2 paleți cu granule PVC cu masa totală de 2540 kg și 2 paleți cu piele cu masa totală de 517 kg.

Astfel, s-a constatat încălcarea art. 231 pct. 4) Cod Vamal, aplicându-se sancțiunea conform art. 232 alin.(1) lit. a) sub formă de amendă în valoare de 40% din valoarea obiectului contravenției de 181 994 lei 94 bani, ceea ce constituie 72 797 lei 98 bani.

Luând cunoștință de procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 4695 din 04.11.2021 și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021, întocmit în privința S.R.L. „Trans Ager" la data de 09.11.2021, în baza art. 273 alin. (2) Cod vamal a fost depusă cererea prealabilă/contestația.

La 07.12.2021 Serviciul Vamal, prin scrisoarea nr. 28/11-17376, a informat că se prelungește termenul de examinare a cererii prealabile cu însă 30 zile calendaristice.

Ulterior, la 17.01.2022 S.R.L. „Trans Ager" a recepționat decizia Serviciului Vamal nr.28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă, în care se menționa că procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 04.11.2021, sunt legale, iar cererea prealabilă se respinge ca neîntemeiată.

Partea reclamantă considera nefondate și ilegale actele administrative emise în privința sa.

Consemna că, potrivit art. 8 alin. (1) lit. b) din Convenția CMR la primirea mărfii, transportatorul este obligat să verifice starea aparentă a mărfii și a ambalajului ei. Dat fiind faptul că marfa era diversă, șoferul a fost în imposibilitate de a verifica cu exactitate cantitatea și greutatea acesteia.

Potrivit art. 11 alin. (1) și (2) din Convenția CMR, în vederea îndeplinirii formalităților de vamă și a altora care trebuie făcute înainte de eliberarea mărfii, expeditorul trebuie să anexeze la scrisoarea de trăsură sau să pună la dispoziția transportatorului documentele necesare și să-i furnizeze toate informațiile cerute. Transportatorul nu este obligat să examineze dacă aceste documente și informații sunt exacte sau suficiente.

Preciza reclamantul că imediat cum în postul vamal Leușeni s-a depistat această divergență, a fost luată legătura cu expeditorul, compania Rohde Shoes GMBH, care prin scrisoarea din 12.10.2021 a recunoscut că: „Din păcate vă informăm că în factura Floare-060-2021 am făcut o greșeală. În factură erau indicați 15 paleți, dar sunt 19 paleți în total. Am modificat factura în consecință". Totodată, compania expeditoare Rohde Shoes GMBH a expediat suplimentar la 13-14 octombrie 2021 către Postul Vamal Leușeni documentele suplimentare necesare îndeplinirii formalităților de vamă, documente confirmate de Vama Germană, însă angajații Serviciului Vamal le-au ignorat.

Considera reclamanta că întocmirea procesului verbal contravențional și aplicarea sancțiunii prin decizia de sancționare din 04.11.2021, după prezentarea tuturor actelor suplimentare, este o măsură disproporționată a organul vamal în raport cu scopul legitim urmărit.

În speță, s-a aplicat art. 231 pct. 4) Cod vamal, care prevede că sunt considerate încălcare a reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială următoarele contravenții vamale: 4) transportul, depozitarea, procurarea mărfurilor introduse pe teritoriul vamal cu eludarea controlului vamal ori tăinuite de el, ori cu utilizarea de documente sau mijloace de identificare false, nedeclarate sau declarate neautentic, precum și transportul, depozitarea, procurarea mărfurilor pentru care sînt prevăzute facilități la plata drepturilor de import sau de export, la utilizarea sau înstrăinarea lor în alte scopuri decît cele pentru care au fost acordate facilitățile și fără autorizația organului vamal.

Astfel, în procesul verbal contravențional s-a indicat nedeclararea mărfurilor, iar pentru a fi încadrată juridic fapta prin prisma normei materiale ale art. 231 pct. 4) Cod vamal, este necesar ca contravenientul să nu dispună și să nu poate argumenta, prezenta documente necesare pentru marfa care nu a fost declarată, însă în prezenta speță, imediat pentru marfa suplimentară au fost

prezentate toate documentele necesare îndeplinirii formalităților de vamă. Mai mult ca atât, toate documente suplimentare au fost confirmate de Vama Germană.

Prin urmare, încadrarea juridică a faptei, efectuată de colaboratorul vamal, este contrară și principiului din art. 6^1 a Codului vamal, care prevede că toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal.

Releva că, fapta fiind calificată ca o contravenție, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, însă vinovăția S.R.L. „Trans Ager" nu a fost dovedită și nici nu există un interes al S.R.L. „Trans Ager", iar prin scrisoarea expeditorului atașată la dosar, acesta și-a recunoscut culpa și a corectat-o expediind imediat către Postul Vamal Leușeni documentele suplimentare necesare îndeplinirii formalităților de vamă.

Remarca că, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției, nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea vinovăției care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional.

Codul vamal la art. 267, prevede că la cercetarea cazului de contravenție vamală, colaboratorul vamal este obligat să constate dacă: a) a fost sau nu a fost comisă contravenție vamală; b) persoana trasă la răspundere este sau nu este vinovată de comiterea unei contravenții vamale; c) contravenientul poate sau nu poate fi tras la răspundere administrativă; d) există sau nu există circumstanțe atenuante sau agravante: e) există sau nu există alte circumstanțe importante pentru soluționarea cazului.

Reclamanta considera că colaboratorul vamal nu și-a îndeplinit obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei prevăzute la art. 267 Cod vamal, inclusiv de a evidenția circumstanțele care dezvinovățesc persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional.

Accentua că, marfa transportată era în regim vamal de tranzit, destinată pentru fabrica S.A. „Floare" din or. Tighina, regiunea Transnistria, ceea ce presupune că mărfurile sunt transportate, perceperea drepturilor de import și de export și fără aplicarea măsurilor de politică economică, iar S.R.L. „Trans Ager" nu a urmărit și nici nu a adus careva prejudicii statului.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, partea reclamantă consideră refuzul Serviciului Vamal nr. 28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă, unul formal și nemotivat, conținând doar 6 rânduri, neavând nici o justificare obiectivă și rezonabilă a acțiunilor Biroului Vamal Centru, or, prin prisma art. 118 alin. (3) Cod administrativ, motivarea completă a actului administrativ este obligatorie și condiționează legalitatea acestuia.

În opinia reclamantei, faptul că s-au depistat mărfuri nedeclarate, ceea ce în viziunea organului vamal a dus la încălcarea prevederilor art. 231 alin. (4) Cod vamal, nu este posibil de a pune în culpa reclamantului S.R.L. „Trans Ager", deoarece în termen rezonabil s-a reparat eroarea și au fost prezentate actele suplimentare necesare care au fost confirmate de Vama Germană, prin urmare a avut loc o conformare a rigorilor legii și în interiorul unui termen rezonabil, iar Biroul Vamal Centru prin acțiunile sale ulterioare a creat o situație artificială de încălcare a legislației vamale din partea reclamantului.

Preciza că, în conformitate cu art. 16 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aulică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Considera că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 04.11.2021, emise de Biroul Vamal Centru, sunt ilegale și urmează a fi anulate.

De asemenea, se instituie necesitatea anulării și a deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă, or, reclamantul S.R.L. „Trans Ager” a fost sancționat ilegal pentru nerespectarea reglementărilor vamale.

Solicita reclamanta S.R.L. „Trans Ager” anularea procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4695 din 04.11.2021 și deciziei asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021 privind aplicarea sub formă de amendă în valoare de 40 % din valoarea obiectului contravenției în sumă de 72 797,98 lei, precum și a Deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 04 mai 2023, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Trans Ager”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

La data de 17 mai 2023 SRL „Trans Ager” a contestat cu apel hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 04 mai 2023, solicitând casarea hotărîrii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind admiterea integrală a acțiunii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului declarat, apelantul a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată. Susține că concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Opinează apelantul că se atestă o interpretare formală a legislației din partea instanței de judecată, or, încadrarea juridică a faptelor efectuată de colaboratorul vamal, este contrară și principiului din art. 61 a Codului vamal.

În aceste circumstanțe, S.R.L. „Trans Ager” este transportator, nu este proprietarul mărfii și nu are nici un interes de a nu declara marfa și consideră că întreprinderea a fost pe nedrept sancționată cu 40 % din valoarea obiectului contravenției, or, dacă și urma să fie sancționat cineva în acest caz, atunci acesta trebuia să fie sau expeditorul sau beneficiarul.

Este eronată și aluzia instanței la recunoașterea contravenției prin achitarea de S.R.L. „Trans Ager” a amenzii a doua zi de la aplicarea acesteia.

Menționează apelantul că a fost nevoit să achite amenda, pentru a putea continua cursa și a duce marfa la destinație, or, contractul de transport prevede penalități pentru încălcarea termenului de transportare a mării.

Mai mult ca atît, autocamionul cu marfa, inclusiv marfa declarată neautentic, i se putea permite deplasarea doar după achitarea amenzii, prin urmare achitarea nu constituie o recunoaștere a contravenției.

În consecință, consideră că procesul verbal cu privire la contravenție nr. 4695 din 04.11.2021, decizia asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021 privind aplicarea sub formă de amendă în valoare de 40 % din valoarea obiectului contravenției în sumă de 72 797 lei 98 bani și Decizia Serviciului Vamal nr. 28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă, sunt ilegale și urmează a fi anulate, iar soluția data de prima instanță o consideră ca fiind una eronată.

La data de 18 octombrie 2023 intimatul Serviciul Vamal a depus referința, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel:

În cadrul ședinței de judecată reprezentanții apelantei SRL „Trans Ager” – administratorul Bulat Anatolie și avocatul Cravcesco Vadim au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

Reprezentantul intimatului Serviciului Vamal în ședința de judecată nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părții neprezente legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Cu referire la admisibilitatea apelului, Colegiul reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din actele cauzei rezultă că hotărîrea atacată cu apel a fost pronunțată la 04 mai 2023, apelul fiind depus la dată de 17 mai 2023, motiv pentru care instanța de apel constată că apelul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Din actele cauzei rezultă că hotărîrea motivată a fost notificată apelantului la 04 august 2023, motivarea apelului fiind depusă la dată de 17 august 2023, motiv pentru care instanța de apel constată că motivarea apelului a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Conform art. 233 alin. (2) Cod administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Colegiul a stabilit că cererea de apel este semnată de administratorul SRL „Trans Ager”, Bulat Anatolie.

În astfel de circumstanțe, Completul judiciar constată că cererea de apel trece testul admisibilității, instanța de apel urmînd să examineze apelul în fond.

Cu referire la fondul cauzei.

Audiind reprezentanții părții prezenți în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că cererea de apel este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii, respinge apelul.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze

efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că la 12.10.2021, la intrarea în Republica Moldova prin postul vamal Leușeni, s-a prezentat camionul cu semiremorcă, de marca MAN/KRONE, cu n./î *****/*****, ce aparține companiei SRL „Trans Ager", la volanul căruia se afla cet. Calaraș Valeriu, care transporta din Polonia în adresa SRL „Trans Ager", 4 loturi cu piese auto, conform actelor de însoțire CMR f/n din 09.10.2021, Invoice nr. X01/***** din 08.10.2021 și care mai transporta din Germania în adresa „Floare" S.A. or. Tighina, 15 paleți cu mărfuri „articole și materiale diverse pentru fabricarea încălțămintei" conform actelor de însoțire CMR f/n. din 08.10.2021 și Invoice nr. ***** din 07.10.2021, nr. ***** din 06.10.2021.

În urma cântăririi camionului s-a depistat o divergență de aproximativ 2 880 kg, iar fiind efectuat controlul fizic vamal, au fost depistate mărfuri nedeclarate organului vamal și anume: 2 paleți cu granule PVC cu masa totală de 2540 kg și 2 paleți cu piele cu masa totală de 517 kg.

Astfel, la 12.10.2021 în registrul de evidență al sesizărilor cu privire la contravenții (RESC) al Biroului Vamal Centru a fost înregistrat materialul de control nr.4867 din 12.10.2021, pe faptul depistării mărfurilor nedeclarate organului vamal. (dosar administrativ f.d.9)

La 04.11.2021 de către agentul constatator Ispravnic Roman din cadrul Biroului Vamal Centru, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.4695/21 în privința SRL „Trans Ager", pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 231 pct. 4) Cod vamal. (dosar administrativ f.d.2-3)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală nr.4695/21 din 04.11.2021, SRL „Trans Ager" a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției ce i-a fost imputată, fiindu-i aplicată sancțiunea conform art.232 alin.(1) lit. a) Cod vamal, sub formă de amendă în mărime de 40% din valoarea obiectului contravenției 181 994,94 lei, ceea ce constituie 72 797,98 lei. (dosar administrativ f.d.1)

La 10.11.2021 reclamanta a înregistrat la sediul pârâtului cererea prealabilă, prin care solicita anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.4695 din 04.11.2021 și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021. (f.d.22-24)

Prin răspunsul nr. 28/11-17376 din 07.12.2021, reclamanta a fost informată despre faptul că termenul de examinare a cererii prealabile a fost prelungit cu 30 zile. (f.d.25)

La 06.01.2022 Serviciul Vamal a emis decizia nr.28/11-263 asupra cererii prealabile depuse de SRL „Trans Ager", prin care a respins cerințele companiei. (f.d.26) .

Nefiind de acord cu răspunsul primit, la data de 09 februarie 2022 SRL „Trans Ager" a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru, solicitând anularea procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4695/21 din 04.11.2021, întocmit în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal, anularea deciziei asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021, prin care s-a dispus aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în valoare de 40% din valoarea obiectului contravenției 181 994,94 lei, ceea ce constituie 72 797,98 lei, anularea Deciziei Serviciului Vamal nr. 28/11-263 din 06.01.2022 cu privire la cererea prealabilă.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță s-a pronunțat asupra netemeiniciei acțiunii înaintate de SRL „Trans Ager", dispunând respingerea acesteia.

Instanța de apel analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii, este justă și legală, aceasta avînd la bază cumulul dovezilor administrate în

cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către apelant nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeiniciei concluziilor invocate de prima instanță în hotărîrea motivată.

Completul judiciar reiterează că obiect al controlului judecătoresc în prezenta speță, constituie procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 4695 din 04.11.2021 și decizia asupra cazului de contravenție vamală din 04.11.2021 privind aplicarea sub formă de amendă în valoare de 40 % din valoarea obiectului contravenției în sumă de 72 797,98 lei.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Completul judiciar reține că în conformitate cu prevederile art. 228 Cod vamal, contravenția vamală înseamnă încălcarea reglementărilor vamale săvârșite prin acțiuni sau inacțiune care atrag răspunderi stabilite în Codul Contravențional al Republicii Moldova și prezentul cod.

Conform art. 229 Cod vamal, (1) Contravenția vamală atrage răspundere contravențională sau materială în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova și cu cele ale prezentului cod. În cazul comiterii unor contravenții vamale, se poate aplica sancțiunea complementară de retragere sau suspendare a autorizației. (3) Persoanele fizice și persoanele cu funcție de răspundere sînt pasibile de răspundere contravențională în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova, iar persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică sînt pasibile de răspundere materială în conformitate cu prevederile prezentului cod

Conform art.233 Cod Vamal al Republicii Moldova, procesul contravențional se realizează în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova în cazul persoanelor fizice și persoanelor cu funcție de răspundere și în conformitate cu prevederile prezentului cod în căzui persoanelor juridice și persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, iar în partea nereglementată de prezentul cod se aplică prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova.

Conform art.231 pct.4) Cod vamal, sunt considerate încălcare a reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială următoarele contravenții vamale: transportul, depozitarea, procurarea mărfurilor introduse pe teritoriul vamal cu eludarea controlului vamal ori tăinuite de el, ori cu utilizarea de documente sau mijloace de identificare false, nedeclarate sau declarate neautentic, precum și transportul, depozitarea, procurarea mărfurilor pentru care sînt prevăzute facilități la plata drepturilor de import sau de export, la utilizarea sau înstrăinarea lor în alte scopuri decît cele pentru care au fost acordate facilitățile și fără autorizația organului vamal.

Potrivit art.232 alin.(1) lit a) Cod vamal, persoanele juridice, persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, pentru comiterea contravențiilor vamale prevăzute la: a) art.231 pct.1), 2), 4), 5) și 19), sînt sancționate cu amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției sau cu confiscarea lor.

Potrivit art.1 pct.1) al Convenției relative la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (CMR) din 19.05.1956, prezenta Convenție se aplică oricărui contract de transport de mărfuri pe șosele cu vehicule, cînd locul primirii mărfii și locul prevăzut pentru eliberare, așa cum sunt indicate în contract, sunt situate în două țări diferite, dintre care cel puțin una este țară contractantă, independent de domiciliul și de naționalitatea participanților la contract.

Potrivit art.3 al aceleiași Convenției (CMR) din 19.05.1956, pentru aplicarea prezentei Convenții, transportatorul răspunde ca de propriile sale acțiuni și omisiuni, de acțiunile și omisiunile prepușilor săi și ale oricăror alte persoane la serviciile cărora recurge pentru

executarea transportului, dacă acești prepuși sau aceste persoane acționează în exercițiul funcțiilor lor.

Potrivit art.4 al Convenției, proba contractului de transport se face prin scrisoare de trăsură. Absența, neregularitatea sau pierderea scrisorii de trăsură nu afectează nici existența, nici valabilitatea contractului de transport, care rămîne supus dispozițiilor prezentei Convenții.

Subsecvent, conform art.6 pct.1) al Convenției, scrisoarea de trăsură trebuie să conțină următoarele date: a) locul și data întocmirii sale; b) numele și adresa expeditorului; c) numele și adresa transportatorului; d) locul și data primirii mărfii și locul prevăzut pentru eliberarea acesteia; e) numele și adresa destinatarului; f) denumirea curentă a naturii mărfii și felul ambalajului, iar pentru mărfurile periculoase, denumirea lor general recunoscută; g) numărul coletelor, marcajele speciale și numerele lor; h) greutatea brută sau cantitatea altfel exprimată a mărfii; i) cheltuielile aferente transportului (preț de transport, cheltuieli accesorii, taxe de vamă și alte cheltuieli survenite de la încheierea contractului și pînă la eliberare); j) instrucțiunile necesare pentru formalitățile de vamă și altele; k) indicația că transportul este supus regimului stabilit prin prezenta Convenție și nici unei alte clauze contrare.

Totodată, art.8 al Convenției menționate stipulează că, 1. La primirea mărfii, transportatorul este obligat să verifice: a) exactitatea mențiunilor din scrisoarea de trăsură referitoare la numărul de colete, cît și la marcajul și la numerele lor; b) starea aparentă a mărfii și a ambalajului ei.

2. Dacă transportatorul nu are mijloace rezonabile de a verifica exactitatea mențiunilor indicate în paragraful 1 a) al prezentului articol, el va înscrie în scrisoarea de trăsură rezerve care trebuie să fie motivate. El trebuie, de asemenea, să motiveze toate rezervele pe care le face cu privire la starea aparentă a mărfii și a ambalajului ei. Aceste rezerve nu angajează pe expeditor, dacă acesta nu le-a acceptat în mod expres în scrisoarea de trăsură.

Mai mult ca atât, potrivit art. 9 pct.2) al Convenției, în absența înscrierii în scrisoare de trăsură a rezervelor motivate ale transportatorului, există prezumția că marfa și ambalajul ei erau în stare aparent bună la momentul primirii de către transportator și că numărul de colete, cît și marcajele și numerele lor erau conforme cu mențiunile din scrisoarea de trăsură.

Analizând circumstanțele de fapt ale speței în raport cu normele legale citate mai sus, Completul judiciar concluzionează asupra temeiniciei soluției instanței de fond de respingere a acțiunii depuse de SRL „Trans Ager”, așa cum, argumentele expuse în acțiunea depusă au un caracter declarativ, fiind combătute prin înscrisurile cauzei și normele legale aplicabile speței.

Or, după cum s-a relatat supra, la 12.10.2021 la intrarea în Republica Moldova prin postul vamal, s-a prezentat camionul cu semiremorcă, ce aparține companiei SRL „Trans Ager”, care transporta din Polonia în adresa SRL „Trans Ager”, 4 loturi cu piese auto, conform actelor de însoțire CMR f/n din 09.10.2021, Invoice nr. X01/***** din 08.10.2021 și care mai transporta din Germania în adresa „Floare” S.A. or. Tighina, 15 paleți cu mărfuri „articole și materiale diverse pentru fabricarea încălțămintei” conform actelor de însoțire CMR f/n. din 08.10.2021 și Invoice nr. ***** din 07.10.2021, nr. ***** din 06.10.2021.

Iar, în urma cântăririi camionului s-a depistat o divergență de aproximativ 2 880 kg.

Prin urmare, s-a efectuat controlul fizic vamal, fiind depistate mărfuri nedeclarate organului vamal și anume: 2 paleți cu granule PVC cu masa totală de 2540 kg și 2 paleți cu piele cu masa totală de 517 kg.

Conform raportului secției reglementări tarifare și netarifare Birou Vamal Centru, nr. intrare 6943 din 02.11.2021, valoarea în vamă a mărfurilor nedeclarate este de 181994,94 lei, iar cuantumul drepturilor de import 48192,27 lei.

Aceste circumstanțe denotă corectitudinea concluziilor autorității publice pârâte expuse în actul administrativ contestat, că prin transportarea peste frontiera vamală prin nedeclarare organului vamal a mărfurilor, agentul economic SRL „Trans Ager” a comis contravenția vamală prevăzută la art.231 pct.4) Cod vamal al Republicii Moldova.

Drept consecință, prin decizia șefului postului vamal Leușeni din 04.11.2021, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr.4695/21 din 04.11.2021, SRL „Trans Ager” a fost trasă la răspundere materială și sancționată conform art. 232 lit. a) Cod vamal, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în valoare de 40% din valoarea obiectului contravenției, ceea ce constituie 72797,98 lei, urmare a încălcării reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială, manifestată prin transportarea peste frontiera vamală prin nedeclarare organului vamal a mărfurilor.

Prin urmare, completul specializat va respinge ca neîntemeiat argumentul apelantului, precum că șoferul a fost în imposibilitate să verifice cu exactitate cantitatea și greutatea mărfii, dat fiind faptul că aceasta era diversă.

Or, prin prisma art.8 al Convenției relative la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (CMR) din 19.05.1956, transportatorul este obligat să verifice:

a) exactitatea mențiunilor din scrisoarea de trăsură referitoare la numărul de colete, cît și la marcajul și la numerele lor;

b) starea aparentă a mărfii și a ambalajului ei.

Respectiv, nu poate fi imputată Serviciului Vamal nerespectarea de către transportator a prevederilor Convenției și legislației interne.

Având în vedere cele menționate, instanța de apel nu poate reține argumentele apelantei SRL „Trans Ager”, deoarece aceasta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Totodată, instanța de apel va respinge ca neîntemeiat și argumentul apelantei că hotărârea primei instanțe este una neîntemeiată și nemotivată.

Or, analizând conținutul hotărârii contestate, Completul judiciar reține că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Completul judiciar va respinge ca fiind neîntemeiată și critica apelantei, precum că instanța de fond nu a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei, or, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor reclamantului exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamantă și în limitele obiectului dedus judecății.

Din considerentele enunțate, instanța de apel concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului. Or, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul

apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel conchide că prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia corectă cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temei legal pentru casarea hotărârii nu a fost stabilit în instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel este neîntemeiată, completul specializat ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către SRL „Trans Ager” și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul depus de SRL „Trans Ager”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 04 mai 2023.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în termen de două luni.

Preşedintele ședinței, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore